REDACȚIUNEA,
administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iulin Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 74 Brașov, Miercuri 2 (15) Aprilie 1908.

La apelul confraților dela Arad.

Știm, că ziarul „Lupta“ din Budapesta a adresat pe la mijlocul lui Martie a. c. un apel către pressa română, în care propuse ținerea unui congres al pressei noastre de aici. Noi am răspuns la acest apel în numărul dela 9 (22) Martie al foaiei noastre și am răspuns aderând la ideia întrunirei gazetarilor noștri, dar accentuând din parte-ne să nu se înceapă o acțiune fără a fi mai înainte bine și cu temeiu pregătită și să nu ne punem dinainte pe un teren de apărare neacoperit, espus nemiloasei ploi de gloanțe din toate părțile. Am accentuat mai departe, că conzultarea, ce are să stabilească măsurile de pregătire și să stabilească programa întrunirei, nu se poate face în coloanele ziarelor; nu poți să discuți în public mijloacele, cu cari crezi că vei putea mai cu succes respinge pe inimic. Planurile de bătaie nu se discută, ci se fac și se execută, iar publicul cel mare află despre ele numai după ce s'a sfârșit. Dacă este, cum zice „Lupta“, să căutăm mijloace de apărare nouă mai practice, mai eficace și mai raționale, aceasta se poate face numai printr'o matură cercetare, chibzuire și sfătuire în cerc restrâns și competent, nu însă prin acțiuni publice. Am mai arătat în fine, că nici odată pressa noastră, în ce privește solidaritatea din sînul ei, n'a fost într'o situație mai delicată și mai periculoasă ca acum; de unde urmează că trebue să procedem cu multă băgare de samă, ca să putem atinge scopul salutar, ce-l au în vedere toți confrații noștri. Gata suntem cu toată inima — am adaus — să contribuim tot ce ne stă în putință pentruca legăturile frățești, solidaritatea și disciplina în luptă a pressei române dela noi să fie deplin restabilite.

La cele ce am declarat mai sus n'am primit însă nici o replică. Intr'aceea „Drapelul“ din Lugoș, înregistrând că „Tribuna“ din Arad aderează la idea congresului pressei noastre și că propune ca să se țină la Arad, în zilele de Paști, e și el de părere ca să nu sĕ prea pripească lucrurile și ca ziariștii noștri cei mai chemați să se întrunească odată la un loc pentru a întra în atingere și într'un schimb mai apropiat de idei; propune în fine ca loc de întâlnire Brașovul. „Din aceasta întâlnire, încheie „Drapelul“, putem apoi porni și o acțiune mai mare, dacă avem ce să pornim“.

La aceasta „Lupta“ a făcut numai scurta observare, că idea propusă de confratele dela Lugoș „merită toată atențiunea.“

Patrusprezece zile mai târziu „Tribuna“ revine la problemele congresului propus. Reproducem părțile esențiale ale acestui articol la alt loc. El se adresează în parte direct la noi, invitându-ne a ne rosti în privința ținerei „congresului ziariștilor români din statul ungar“ și a modalităților și timpului de întrunire, atinse în acel articol.

Am așteptat anume să treacă câteva zile crezând, că „Lupta“, care a făcut propunerea ținerei unui congres, se va simți îndemnată de a se pronunța, dacă este în toate de vederile „Tribunei“, căci numai în cazul dacă toți confrații ar dori întrunirea la Brașov cu concursul nostru, are înțeles ca noi să ne rostim, cum așteaptă „Tribuna“. Căci, accentuăm, „Lupta“ n'a răspuns la propunerea francă a „Drapelului“ alta decât că ea merită toată atențiunea și „convenirea dela Brașov ar avea chemarea să pregătească congresul dela Arad“. — „Tribuna“ la rândul ei, trecând preste părerea „Drapelului“, ca să se facă numai o întrunire prealabilă la Brașov, care să fie numai o amicabilă întâlnire, nu congres, și ignorând în acelaș timp părerea ipotetică a „Luptei“ că convenirea dela Brașov ar fi să fie o pregătire a congresului dela Arad, propune și cere deadreptul congres la Brașov și ne dă nouă celor dela „Gazeta Transilvaniei“ cuvântul.

După opiniunea noastră clar formulată la 9/22 Martie a. c., nici noi însă nu putem părtini o acțiune fără pregătirea necesară prealabilă și prin urmare până atunci nu suntem pentru întrunirea unui congres al ziariștilor noștri nici la Brașov, nici la Arad, nici la Budapesta.

Opiniunea noastră credem că le-a fost cunoscută confraților dela „Tribuna“. Dacă dar dânșii cred că problemele de resolvat se pot discuta chiar de acum prin foi și congresul se va putea întruni deadreptul la Paști ori la Rosalii fără nici o altă consultare premergătoare, aceasta este o părere, pe care o respectăm, dar nu o putem nicidecum aproba.

E clar și învederat, că până ce confrații noștri nu vor conveni toți pe deplin asupra punctelor capitale: caracterul, modalitatea și locul convenirei, noi de aici nu putem să facem nici un pas spre a-i invita, căci dacă i-am invita la o simplă consfătuire amicală, am risca să nu consimtă cei ce vor congresul, iară din contră dacă, abstrăgând dela propriele noastre convingeri, i-am invita la un congres, urmând dorinței confraților dela Arad, am risca să nu primim adesiunea celor ce nu vor congres, ori nici nu aprobă întrunirea unui congres ca atare.

La apelul special al „Tribunei“ nu putem dovedi în împrejurările de față aplecarea și buna voința, ce o avem față cu marea cauză a presei noastre mai bine, decât asigurând pe confrații dela foile noastre naționale că le vom adresa din parte-ne în orice caz o învitare frățească de a veni la o consfătuire la Brașov pentru a ne înțelege asupra mijloacelor de a afla întrebuințarea cea mai potrivită fondului nostru jubilar înființat pentru ajutorarea și sprijinirea ziariștilor și a scriitorilor români dela noi. Și aceasta consfătuire va fi necesar a se face cel mult până la Rosalii.

Reformele în Macedonia. Din *Viena* se anunță că în chestiunea reformelor din Macedonia s'au propus trei proiecte, unul engles, unul rus și un contra-proiect englez. Se crede că se va putea ajunge la o înțelegere între puteri în urma întrunirei ambasadorilor la Constantinopol pe baza materialului adunat.

Rezultatul alegerilor din Portugalia. Din Lisabona se anunță că comunicările oficiale asupra alegerilor sunt tendențioase. Adevărata situație e următoarea: Au fost aleși: 62 regeneratori, 57 progresiști, 15 independenți, 7 desidenți progresiști cu tendinți republicane, 9 radicali republicani, 3 democrați regeneratori cu tendinți republicane, 1 naționalist și 1 radical independent. Toți deputații cu tendinți republicane se vor grupa în jurul radicalilor republicani, alcătuind blocul republican care va număra 40 de membrii. Guvernul va întâmpina mari greutăți din partea acestui bloc.

Problemele congresului nostru.

„Tribuna“ din Arad dela 23 Martie (5 Apriliie) scrie sub acest titlu:

Ideea convocării unui congres al pressei noastre a fost primită cu bucurie de toate ziarele românești. Rămâne acum să ne înțelegem numai asupra modalităților convocării și a problemelor ce vor trebui discutate și rezolvate.

In privința locului și timpului noi am făcut o propunere: Aradul, care este așa zicând centru geografic în pressa noastră, mai aproape și de confrații dela Budapesta, Orăștie și Blaj, ca ori care alt centru. Altă propunere nici nu se făcuse, în privința asta. De-atunci încoaci s'a ivit și altă părere, și anume: să ne întrunim la *Brașov*, cu prilejul jubileului »Gazetei Transilvaniei«.

Declară că primim bucuros această propunere. Ca ea să poată fi dusă la îndeplinire, este însă nevoie să avem în privința asta învitarea confraților dela Brașov, cărora le-ar incumba apoi sarcina să facă pregătirile prealabile. Noi toți ziariștii români am merge bucuros să sărbătorim și în persoană, nu numai în scris, cel mai însemnat jubileu în viața pressei române și a Românilor de pretutindeni, cum a zis în adresa de felicitare d-l I. Procopiu, președintele Sindicatului pressei din România.

Cât privește timpul, în tot cazul nu-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Iubirea binelui, adevărului și frumosului

ca știință despre spirit.

Conferință ținută cu prilegiul șezătoarei literare-artistice a tinerimei române din Cluj, la 5 Aprilie n. 1908.

de Dr. Cassiu Maniu.

— Fine. —

Orice fapt ce'l îndeplinim ca mandat a-l înțelepciunii, al moralei, al frumosului și a bunătății trebuitoare în viața socială, familiară și preste tot în raport cu oamenii, este o creațiune ce să scrie spre vrednicia individului. Este o creațiune, de oarece produce ceva nou ce a atârnat dela voința și puterea creatoare acelui ce a făcut'o. Trebue dar să lărgim noțiunea creațiunii dela opurile de artă și la alte fapte ce se țin de sfera binelui sau adevărului de categoriile amintite. In înainte pregătirea geniului spre iscodire ocupă deci importantă parte îndeletnicirea voioasă la creațiunile deși modeste ale vieții de toate zilele prin sfaturi bune, ajutorări cu fapta și alte mijloace încă din etatea fragedă. Aceasta e legea a cincia a științei ce o tractăm.

E prea firesc, că prin o continuă îndeletnicire în creațiuni de acest fel individul atinge o mare desăvârșire internă și aceasta să numește virtute în senzul cel mai bun al cuvântului, căci ea este exerciarea forței noastre spre a crea, adecă spre ceva ce impune respect totdeauna Prin atare îndeletnicire deja din frageda etate au devenit genii conducători în arta picturii Rafael, Michael Angelo, Canova; în arta politică Machiavelli, în arta poetică Victor Hugo. Știm despre toți acestia, că au avut o înainte pregătire pentru a iscodi opurile lor de eternă valoare.

Problema veacului nostru este deci a propaga în viața socială atât prin edicațiunea publică cât si prin cea privată acestea noțiuni elementare din știința iscodirei binelui, frumosului și adevărului. Astfel ne vom convinge, că virtuțile sociali mari: binevoirea, prudența și curajul ce împreună fac simțul bun comun, trebuie cultivate de timpuriu ca un mijloc spre a avea indivizi creatori în toate ramurile activității vieții. Astfel se explică legătura dintre sublimul binelui, frumosului și adevărului și legea naturală a evoluțiunii gândirei prin știință expusă sistematic de către profesorul Carol Than în opul său recent »Die Kultur und die Naturforschung«. Prin acest spirit alcătuitor întrodus în cele mai neînsemnate acte ale vieței noastre se va intemeia cunoștința legăturii dintre întâmplări, recunoașterea importanței inherente a orice faptă a noastră și apreciarea justă a ori și ce se întâmplă în jurul nostru. Prin urmare individul din etate fragedă se va deprinde a să supune preceptelor minții sănătoase, va avea și curajul și stăruința a le îndeplini, căci va avea judecata morală înaintea ochilor săi sufletești, că este osândit, dacă nu contribue la cooperarea creatoare a societății în care trăește. Problema veacului trebuie rezolvată în direcțiune practică, fie acea de natură politică sau educațională. *S'a trăit destul în teorie!* Din partea generațiunilor tinere trebuie propagată știința binelui, frumosului și adevărului în familii în sate, în orașe și în timp relativ scurt vom avea o rassă nobilă și cu mult mai bună de oameni. Prin astfel de întreprinderi creatoare împărțite dela cea mai tânără etate până la vârsta maturității spiritului se va deștepta de timpuriu interesul copiilor pentru ocupații bune și într'un mod firesc se vor descoperi de timpuriu aptitudinile fiecăruia cea ce promovează rezultatul tot mai splendid ale muncii sociale, cel mai mare scop al întocmirilor naționale, politice și de stat. Așa dară problema activității omenești va fi aproape rezolvată prin propagarea acestor adevăruri. Căci dacă individul va primi acestea îndrumări spre îndeletnicire creatoare de bine, de frumos și de adevăr, el în mod spontan va deveni cel mai vrednic cetățean, vrednic de dreptul spontaneității. Prin aceea, că vom întemeia pe legile științei, binelui, frumosului și adevărului viața de toate zilele a individului, vom pune bază adevărată vieții sociale, iar nu singur prin declarațiunea drepturilor politice ce se pot întrebuința prin intriganții cei mari, chiar contrar intereselor creatorice. Drepturile politice trebuie să asigure posibilitatea activității creatoare, ce prin dreptul spontaneității va să între în șirul factorilor publici, precum prin educațiunea privată și școlară va să între în șirul factorilor determinători asupra fericirei private și sociale.

Este deci important a ști, că fie-care om are îndreptățirea de a avea din copilărie un teren de activitate creator ce trebue ca familia, școala și societatea să i-l acorde. Intâiu mici prestațiuni de iubire fiască, mai târziu deprinderi spontanee în iscodirea binelui, frumosului și adevărului, dar totdeauna izvorând dintr'o mentalitate trezită prin iubirea sublimului, binelui, frumosului și adevărului să fie lozinca etății tinere. Fiindcă azi părinții nu-și dau samă de adevăratul destin al copiilor lor, nu le fac posibilă aceasta viață ce ar fi plină de

mai la o sărbătoare mare ne putem întruni. Dacă nu s'ar putea la Paşti, va trebui să alegem Rusaliile.

Rămâne să se rostească acum confraţii dela Braşov.

Problemele de rezolvat se pot discuta însă chiar de-acum. Pentrucă cu cât mai mult ne vom fi lămurit asupra lor, cu atât mai ales se va asigura succesul congresului.

Articolul se ocupă apoi cu întrebarea, cine să participe la congres? Apoi vorbind de importanţa pressei la alte popoare şi la noi spune că pressa noastră a stat mereu în foc şi că este de demnitatea neamului ca să facă un pas înainte. E de mare însemnătate ca în congres să se avizeze la mijloace proprii, să asigure soartea ziariştilor români, ca astfel să avem o pletoră de ziarişti chemaţi. Apoi continuă aşa:

Nimic dacă nu am putea să rezolvăm dintre chestiile de mai sus atinse, şi-atunci congresul va avea, suntem siguri, un rezultat mulţumitor în ce priveşte unitatea de procedură într'o mulţime de chestii publice. Ne va fi uşor să ne înţelegem în ce priveşte concursul, pe care trebue să-l dăm clubului parlamentar şi comitetului de organizare a partidului naţional. Tot aşa, ne vom preciza atitudinea ce trebue să luăm într'o chestie ce devine tot mai actuală şi mai însemnată: prigonirea îndreptată în contra comitetului de organizare din Arad. Puterea de stat intenţionează adecă nu atât pedepsirea lor, a-i lovi în persoană, ci să pună piedeci unei lucrări de întărire a neamului românesc. Cauza lor este deci mai mult a noastră, a întregei obşte române, ceeace trebue să dovedim printr'o atitudine demnă şi bărbătească, sărind toţi în apărarea lor şi solidarizându-ne cu ei! Să vadă guvernul, că nu poate să lovească în nici un exponent naţional, fără ca poporul întreg să nu simtă şi să nu protesteze.

Ne vom înţelege de asemenea într'o mulţime de chestii, cari se vor putea rezolva numai printr'un angajament luat de întreaga ziaristică română. Iată, de pildă, numai niţel s'a agitat chestia contra tipăriturilor la străini, şi solidaritatea dintre noi a şi dat bune roade. Câte rele de felul acesta n'am putea îndrepta într'o frăţească şi colegială întrunire?!

Mai e apoi la mijloc şi o chestie de demnitate: până şi cei mai modeşti meseşugari sunt constituiţi în corporaţiuni, iar cât despre tipografi, sunt splendid organizaţi, — numai ziariştii, corporaţiune eminamente intelectuală, să rămână în starea destrămată de acum, în bătaia vânturilor?! In organizarea pressei maghiare nu putem întra, proiectul de statute prezentat de d-l E. Ungureanu, ministrul nu-l aprobă... Cel puţin pe cale particulară să facem tot ce poate contribui la înălţarea noastră ca breslă şi la însănătoşarea spiritului public naţional.

Iată de ce stăruim cu tot dinadinsul pentru ţinerea congresului ziariştilor români din statul ungar.

Cu cât mai curând, cu atât mai bine. Confraţii dela Braşov au cuvântul.

Nu ne îndoim, că ei se vor şi rosti neîntârziat. Un congres, care să ridice nivelul pressei române, ar fi cel mai potrivit corolar propunerilor ce »Gazeta« a făcut deja cu prilejul jubileului său, ar fi cel mai însemnat act în viaţa pressei române.

Discuţia asupra legei trusturilor.

Continuăm astăzi cu publicarea unor scurte resumate a discursurilor rostite săptămâna trecută în camera română în jurul legei trusturilor.

D. Nicu *Filipescu* e dela început în contra proiectului. Se ridică cu toată energia contra principiului retro-activităţei. Trebuesc lăsate în vigoare contractele existente. Legea actuală va avea de urmare, că arendaşii nu se vor mai îngriji de cultivarea raţională a moşiilor. Şi apoi e întrebare, dacă proprietarii, cari au luat avansuri de zeci şi sute de mii de lei, le vor mai putea restitui. Mulţi se vor ruina, mulţi vor fi calificaţi de necinstiţi. Prin actuala lege reputaţia ţării scade.

D. G. *Panu* zice că guvernul nu trebue să se îngrijească mult de declaraţiunile d-lui Filipescu. In curând se vor convinge toţi, că măsurile luate sunt salutare. Acapararea moşiilor din partea arendaşilor constitue un pericol pentru ţară. Trebue să avem în vedere că legea loveşte în arendăşia de speculă, nu în arendăşia obişnuită. Imprejurarea că legea are în vedere, ca să nu se arendeze mai mult de 4000 hectare se bazează pe împrejurarea, că sunt foarte puţini, cari cultivă mai mult de 4000 hectare. In micii arendaşi legea nu loveşte. Legea trusturilor sprijineşte mica arendăşie şi apără pe ţăran de lăcomia marilor arendaşi, cari lucrează cu capitaluri streine.

D. I. G. *Duca*, zice că, deşi opinia publică a primit cu bucurie legea trusturilor, opoziţia critică această lege. S'a zis că această lege nu este folositoare. E adevărat, că arendăşia a adus foloase reale ţărei, dar acestea nu ne îndreptăţesc a nu aduce această lege, prin care se va încuraja spiritul de iniţiativă al proprietarilor. Căci modul cum se practică arendăşia astăzi constitue un pericol pentru ţară. Trebue să existe un contract între cei de sus şi între muncitorime. Prin dispoziţiile legei se va realiza poate această dorinţă. Trusturile trebuesc nimicite. Lupta se dă nu numai la noi ci şi în alte ţări. Trusturile arendăşeşti, la noi, au adus îngreunarea condiţiilor de muncă şi este de mirare cum unii oameni zeflemisesc cu atâta uşurinţă o asemenea chestiune mare. In alte ţări, trusturile au avut de sigur şi efecte bune. Câte instituţiuni frumoase nu se datoresc iniţiativei unui Carnegie! La noi, însă n'am văzut o şcoală primară clădită de pe urma generozităţii lui Moki Fischer! Deci legea trebue votată.

D. Vasile *Misir* e de părere că atunci, când drepturile dobândite ating interesele statului, se admite retro-activitatea. Interesele statului pretind ca să sacrificăm de multe ori interesele particularilor. Legea contra trusturilor completează în mod fericit opera reformelor agrare.

Ministru *Stelian* reproduce parte din declaraţiile d-lui Cantacuzino, că trusturile sunt un pericol social şi că va veni cu o lege contra lor; nenorocire că au căzut şi nu au putut realiza acest proiect. Se miră de atitudinea ostilă a d lui Take Ionescu, care altădată era bun patriot primind legea trusturilor, iar azi o combate cu vehemenţă. Vorbeşte de preponderanţa arendaşilor mari, cari au pus mâna pe aproape toate moşiile din Moldova din cauza absenteismului. Dacă vedem răul, am fi prea puţini patrioţi ca să nu-l combatem. Noi nu ne ridicăm contra arendaşilor mici, şi pe lângă aceasta încurajăm obştiile. Prin desfinţarea trusturilor vom spori cultura intensivă şi ţăranul va avea putinţa a produce mai mult Vorbeşte de neretro-activitatea legei ridicată de d-l Filipescu şi spune că nu trebue respectate contractele, cari devin un pericol social contra siguranţei statului.

Prim-ministru *Sturdza* se ridică contra acelor, cari combat legile actuale, cari prin modul cum rostesc discursurile prea violente uită că aceste cuvântări au răsunet şi influenţează publicul. Legile actuale trebuesc să rămâe respectate de toţi, căci altfel ar fi să aducă cataclismul ţărei. Arată trista stare din Moldova, unde a isbucnit întâi revoltele. Nu sunt evreofob, dar doresc ca România să fie a Românilor. Trebue să încurajăm mica proprietate. Familia Fischereştilor a căutat în totdeauna să parvie pe lângă oamenii politici ai ţărei. Arată un contract dintre Froim Fischer şi Calmusky şi prin care acesta ar voi să vândă moşia prin persoane interpuse. Familiile evreeşti au cumpărat multe moşii în judeţele Dorohoi şi Botoşani. Starea ţărănimei este mai rea decât în timpurile vechi. Arendaşii mari au spoliat populaţia rustică în deajuns. Zice în fine că se pot lua în arândă mai multemoşii toate în valoare de 4000 hectare.

Răsbunarea lui Burdia.

In legătură cu ce am scris eri privitor la prigonirile din Caransebeş, publicăm azi corespondenţa ce am primit'o dela o persoană stimată, cunoscătoare a situaţiunei din Bănat, din care se vede, că motivul principal al acţiunei sensaţional de violente pornite contra unui şir de bărbaţi dela institutele gr. or. din Caransebeş este: răsbunarea lui Burdia. Eată corespondenţa:

Caransebeş, la 11 Aprilie 1908.

Casapul de odinioară Burdia, al cărui ideal este burta proprie, prin linguşiri în sus şi prin coruperi şi terorizări în jos a devenit omnipotent în graniţa Severinului. La înălţarea lui a fost ajutat indirect de slăbiciunea şi indolenţa nescuzabilă a oamenilor de bine

Omnipotenţa lui Burdia e ameninţată. Grănicerii s'au deşteptat şi abia aşteaptă ocazie să imburde pe trădătorul de neam şi biserică.

Burdia îşi prevede căderea şi ca să se menţină la putere, se aliază şi cu dracul. A corupt ce a putut. Vrăjmaşii lui dela alegeri, preoţii Dure, Sârbu, Dragalina ş. a., au trecut în tabăra lui Burdia, care este *persona grata* a guvernului cu fondul lui de dispoziţiune. Amploiaţii administraţiei politice şi ai »Comunităţii de avere«, sunt slugi plecate stăpânirilor lor.

Avem şi oameni de-ai noştri, cari aspiră la putere şi mărire, sau cărora le place să pescuiască în apă turbure, şi aceştia umblă cu ochii legaţi în bezna, ce ameninţa cu cutropire pe falnicii grăniceri ai lui Doda.

Sunt însă şi bărbaţi integri, cari nu stau de vorbă cu Burdia şi oamenii lui şi cari, la un semn dat, pot pune capăt burdismului înstăpânit în graniţă.

In contra acestor bărbaţi au pornit Burdia cel puternic cu sateliţii săi Ionescu şi Siegescu, o adevărată inquisiţie, care pretinde capetele lui Badescu, Barbu, Cioloca, Dragomir, Bălan şi Buzera.

Aşadar nu păcatele trâmbiţate prin foile ungureşti duşmane de moarte a tot ce e românesc, ci răsbunarea contra antagoniştilor sunt cauzele principale şi adevărate ale prigonirilor îndreptate în contra bărbaţilor, la cari ţine toată graniţa, chiar şi aceia, cari primesc astăzi supracongruă din fondul de dispoziţie al guvernului.

Aşa stau lucrurile. Aşa le cunoaştem noi, cari cunoaştem referinţele din graniţă şi din Caransebeş.

Monescu.

Asasinarea guvernatorului Galiţiei.

Cu privire la asasinarea guvernatorului Galiţiei, contele *Potoczky*, întâmplată Duminecă, se mai comunică următoarele amănunte:

La oarele două jumătate după ameazi contele încetă din viaţă. Ultimele lui cuvinte au fost: »*Spuneţi împăratului că i-am fost în totdeauna credincios*«. Câte-va minute după cele întâmplate sosiră soţia şi cei 8 copii ai contelui. Peste un sfert de oră a venit şi mareşalul ţării, contele Badeni.

Medicii, cari voiau să încerce o operaţie, au renunţat, de oare ce era de prisos.

Criminalul a fost imediat dus la poliţie. Pe când trecea prin anticameră el spuse ţăranilor ruteni ce se aflau acolo: »*Aceasta am făcut-o pentru voi!*« Geroslav Scicinsky este fiul fostului deputat al dietei preotul Nicolau Scicinsky şi nepotul deputatului rutean din »Reichsrath« Lewicki. El a jucat un rol important în lupta pentru universitatea ruteană.

La poliţie Scicinsky a declarat că plănuia de mult acest atentat. La început avea de gând să-l comită în stradă; cum se temea însă că ar putea omorî pe vreun nevinovat, de oare-ce nu cunoştea pe contele Potoczky, s'a hotărât să-şi pue planul în aplicare în timpul unei audienţe, când era sigur că nu va greşi. El nu regretă de loc faptul, de oare-ce a făcut aceasta în interesul poporului rutean, care trebue să se scuture odată de jugul ce-l apasă.

Planul acesta s'a născut într'ânsul de când cu evenimentele sângeroase din comuna Bucsac, în timpul alegerei pentru dietă în circumscripţia Koropec. In această circumscriptie candidase un radical rutean faţă de fiul mareşalului Badeni. In ajunul alegerei un jandarm a ucis în comuna Bucsac pe un ţăran rutean. Presa a făcut atunci mult zgomot cerând satisfacţie. Jandarmul a fost însă menţinut în postul său.

Ştirea atentatului s'a răspândit ca fulgerul. Elementele rutene moderate condamnă fapta studentului Scicinsky.

ŞTIRILE ZILEI.

— 1 Aprilie.

Serbările jubileului în Austria. — Din Viena se anunţă, că dacă va fi timp frumos, se va da o mare serbare pentru copii la 21 Maiu în parcul dela Schönbrunn. La aceasta serbare vor lua parte peste 86.000

---

iniţiative spontane foarte instructive pentru cunoaşterea firei şi inclinaţiunilor tinerelor vlăstare ale familiei.

Toate problemele veacului al XX-lea aparţin ştiinţei ce o tractăm. Căci tendinţa moralei internaţionale de a se da teren de dominaţiune culturei faţă de barbarie, nu este oare identică cu ridicarea şi întărirea rasselor creatoare faţă de rassele distrugătoare sau neproductive. Ştiinţa binelui, frumosului şi adevărului este însaşi o ştiinţă creatoare iscodită de rassă creatoare. Acestei ştiinţe i se opun: vandalizmul, chimerele şi peste tot destrucţionismul actual cauzat prin restul de întocmiri nefrăţeşti, crudele şi nespirituale politice. Inspăimântătoarele cheltuieli militare susţin ideia şcoalei politice destrucţioniste în sînul popoarelor culte, cari s'ar putea convinge din motivele susţinerei acestor armate, că prea scump îşi cumpără pacea şi prea infam lucru se comite la adresa omenimei, prin susţinerea destrucţionizmului. Germania pentru păstrarea Alzaţiei şi Lorenei a cheltuit mai multe miliarde decât preţueşte însaşi provincia primejduită. Acestea cheltuieli enorme silesc pe Germani a se resfira prin lume, ceeace aduce cu sine complicaţiuni cu Anglia. Tot aşa motive nerezonate susţin armatele în alte imperii. Pentru a se susţinea tirănia civilizată sufere mai mult poporul, decât prin foame, boale şi orice alte calamităţi. Tot ce creiază azi cultura este jertfit Molocului destructor. Dacă însă acelea imenze milioane s'ar întrebuinţa pentru întemeierea cultului universal al ştiinţei creaţiunii opurilor bune, frumoase şi de ştiinţă, oamenii în mod spontan ar cultiva ideia fraternităţii, dreptăţii şi s'ar reînoi în fericire înfăţoşarea suferitoare de azi etică şi materială a omenimei. Este numai urmare naturală, că până când oamenii se vor ocupa cu alte probleme, cum d. e. azi: socialismul comunist, susţinerea feudalizmului nou în Germania şi în Austro-Ungaria, chimerele de cuceriri de lume ale Angliei şi Rusiei şi până când va dura sub ordonarea problemelor ce fierb în gândirea intelectualilor şi aşteptând rezolvirea astor fel de preocupaţiuni parte inepte, parte anahronistice, deplorabila privelişte a *destrucţionizmului* nu va înceta. Am dovedit deci pentruce formează cultul binelui, frumosului şi adevărului o problemă mare a veacului nostru, în care vor lua o formă acută toate conflictele provocate de politica cea mare greşită culturală chiar şi a statelor celor mai culte şi mai puternice.

Singur rasele creatoare au viitor! Spiritul omenesc înălţat odată la conştiinţa forţelor sale creatoare nu poate să cadă în letargie dobitocească! Ea va pretinde instituţiuni speciale pentru întemeiarea vieţii tot mai mult pe principiile descoperite de ştiinţa binelui, frumosului şi adevărului. Ştim, că în lumea morală fapta este totul! Astfel în viaţă numai activitatea ponderează! Să se îngrijească deci naţiunile, ca prin o activitate productivă de bine, frumos şi adevăr să-şi ocupe de timpuriu un loc demn la masa popoarelor, căci se apropie vremea când să va împlini profeţia, că omenimea se va împărţi în două tabere duşmănoase: a creatorilor şi a distrugătorilor *şi sigur este, că creatorii vor ocupa toate locurile încă înainte de a cugeta distrugătorii.*

Vedem dar că în viaţa publică nu vor putea intra cu încetul decât talente creatoare. Şi fiindcă viaţa individului să socialisează tot mai mult şi devine tot mai mult publică, lupta pentru existenţă pretinde ca fii şi nepoţii noştri să-i educăm după legile ştiinţei iscodirei şi să întroducem instituţiuni speciale spre acest scop. Adecă să ne creăm noi pe noi după chipul şi asemănarea spiritului celui adevărat nefalzificat prin minciună şi prin patimile păcatelor, altfel vom cădea în păcatul bărbar de a fi contribuit conştiu la sistemul politic destrucţionist actual. Spre acest scop e mai ales trebuitoare puterea morală. Căci nu se poate progres fără aceasta calitate constructivă a spiritului iubitor de desăvârşire. Trebuitor este a cultiva puterea morală a rasei, de care ne ţinem, prin propagarea disciplinei spiritului întru stăruinţa de aşi mări energia, de aşi salva libertatea de a se emancipa în activitatea sa de sub patimi şi de sub boale sufleteşti. Trebuitor este deci a întemeia tot mai adânc credinţa şi iubirea Dumnezeului celui adevărat în sufletul individului. Trebuitor este a propaga preceptele dumnezeeşti cu zelul cel mai mare. Căci dacă acestea ziduri vor fi tari, tare va fi şi unitatea de idei, de simţiri, de acţiune între oamenii ce azi sunt desbinaţi prin instituţiuni deşerte politice, prin rivalităţi între indivizi şi între popoare şi prin lipsa de un scop comun ce ar înălţa pe toate naţiunile la acelaş nivou prin solidară muncă întemeiată pe generoasa convingere, că sublimul binelui, adevărului şi frumosului există pentru fiecare om ce ţine a fi *vrednic membru al raselor creatoare.*

Convingerea nestrămutată, că mergem spre panta destrucţionizmului prin abandonarea sublimului binelui, frumosului şi adevărului, trebue să producă dascălii şi apostolii ştiinţei iscodirei fără de care suntem deţinătorii nefolositori »*servi inutiles*« ai spiritului!

de copii. Serbarea este pusă sub conducerea directorului operei populare din Viena. Vor juca la această serbare 2500 de copii. Impăratul şi suita lui vor privi de pe veranda castelului serbarea. Au fost învitate 3000 de persoane la această serbare, pentru care s'au construit tribune.

Inspecţie şcolară. Directorul suprem al învăţământului secundar, d-l *Kuncz* Elek a început eri inspecţia sa anuală la şcoalele secundare române din Braşov.

Necrolog. Domnul *Mihail Străjan*, distinsul profesor şi colaborator al foaiei noastre, a suferit o grea încercare prin moartea fiului său iubit *Octaviu* elev în liceul din Craiova. Primească împreună cu întreaga sa familie, condolenţele noastre cele mai sincere. — Lăsăm să urmeze, anunţul familiar ce ni-s'a trimis:

Intristaţii: Mihail şi Octavia Străjan părinţi; Nicu, Vasile, Constantin, Lucilia fraţi; Nina Seciureanu cu copiii; Emil şi Claudina Mihalescu cu copii; Lucreţia, Angela, Fabiu şi Titu Mihalescu, unchi şi mătuşe; Familiile: George Pascu, Roşca, Lamand, Alexandrina Creţianu, Lili, Victor, Cornel Mihalescu, au nemărginita durere a vă anunţa perderea prea iubitului lor: Octav M. Strajan elev în cl. VI de liceu, în vârstă de 19 ani, încetat din viaţă după o lungă suferinţă, în ziua de 24 Martie c. orele 9½ seara. Ceremonia funebră a înmormântărei a avut loc Mercuri, 26 Martie, ora 4 p. m., la biserica Sineasca, de unde rămăşiţele pământeşti au fost depuse în cavoul familiei. *Rugaţi-vă pentru el*! Craiova, Martie 1908.

Impăratul Wilhelm în Corfu. Din Corfu se anunţă, că Duminecă înainte de amiazi, împaratul Wilhelm a făcut o plimbare cu automobilul însoţit de vice-amiralul Müller şi de generalul von Plessen. Impăratul a parcurs străzile oraşului fiind salutat cu strigăte de »ura«. La malul mării împăratul a avut o convorbire cu prinţesa moştenitoare a Greciei, Sofia, şi cu fiul acesteia. Impăratul s'a suit apoi pe un vas de războiu englez, cu care a făcut o mică plimbare. Sultanul a trimis doi reprezentanţi, cari vor fi primiţi astăzi în audienţă de împărat.

Reprezentanţa oraşului Braşov va ţinea mâne, Mercuri, şi eventual Joi o adunare generală ordinară în casa »Sfatului«. Inceputul la orele 3 p. m. La ordinea zilei sunt afaceri curente.

Cununie. Veturia *Peter* şi Vasiliu *Bungărdean*, teolog, ne anunţă cununia lor, ce se va celebra în 3 Maiu 1908 st. n, la 3 oare p. m., în Biserica gr. cat. din Petea. Petea, 1908, Fiscut.

»Mégis hunczut a német.« »Gr. Oestr.« primeşte dela un abonent al său următoarea descriere ce caracterisează o epizodă.

Cu cea mai mare părere de rău aflu din ziare următoarea ştire ruşinătoare:

Ziarul teatrului. Fedak Şari în Viena. Circulă în cercurile artiştilor ştirea, că mult numita subretă maghiară Fedak Şari va păşi pe scenă în Iunie, sesonul de vară, într'o nouă operetă »Veneţia în Viena«. Artista a învăţat limba germană şi va păşi pe »o scenă germană« pentru prima dată.

Aceasta Şari austrofobă mai înainte cu câţiva ani a jucat în teatrul regesc din Pesta în opereta ungaro-scoţiană (?) »Bob-Herzeg« şi a fost viu aplaudată de onorabilul public când pronunţa cu entaz cuvintele »mégis hunczut a német«.

Arătându-mi eu nemulţămirea mea faţă cu aceasta nemai auzită brutalitate cătră un vecin al meu, ovreu, carele părea a fi om onorabil şi spunându-i că voi fi silit a face arătare la consulatul german, — ovreiul meu mi-a răspuns: Asta nu te priveşte pe D-Ta; D-Tta eşti german din imperiu. — »Asta se rapoartă pur şi simplu la porcii de austriaci şi aceşti mizerabili nici nu merită ceva mai bun.«

Aceasta »Dona«, care în Pesta pe scenă insultă pe Germanii în modul cel mai infam şi trivial, are curagiul a păşi în Viena înaintea publicului german! Şi ce va face »prostolanul de Şvab?«

El va alerga la teatru în urma laudelor emfatice şi bombastice ale ziarului german — liberal — »N. Fr. Pr.« — şi va asculta pe cântăreaţa răpindu-se de entuziasm, tot cum alerga el şi în Budapesta la teatru, unde se reprezinta piesa judeo-maghiară »Zotenfänger« a la Budapesta.

In jurul căsătoriei ducelui Abruzilor. »Giornale d'Italia« asigură că ambasadorul Statelor-Unite a primit printr'un personal competent ştirea că căsătoria ducelui de Abruzi cu miss Elkins este lucru hotărât. Acest ziar adaugă că în ultimile zile a fost o consfătuire la Quirinal între regele şi principii casei de Aosta, unde această căsătorie fu hotărâtă în principiu şi regele ar fi dat autorizaţie definitivă în urma dorinţei formale, exprimată de către ducele de Abruzi. Ambasadorul Statelor-Unite în Italia ar fi autorizat pe corespondentul ziarului »Sun« să telegrafieze această ştire în America. »Giornale d'Italia« declară cu totul lipsit de temeiu zvonul, că regele ar fi dat autorizaţia căsătoriei chiar înaintea plecărei ducelui în America. Această hotărâre a fost luată în ultimele zile, când ducele reîntors în ţară a expus regelui şi fraţilor săi situaţia lucrurilor. Nici o condiţie nu va fi impusă d-rei Elkins, care va lua titlul de ducesa de Abruzi şi de princesă regală de Italia.

In atenţiunea proprietarilor de case. Ni se aduce la cunoştinţă că zilele aceste se vor vizita de către organele poliţiei locale, curţile şi casele proprietarilor din Braşov, spre a se constata dacă proprietarii s'au conformat sau nu regulamentului în vigoare în ce priveşte curăţenia şi măsurile luate pentru cazul de incendii. Negligenţele constatate vor fi aspru pedepsite. Proprietarii au se observe de altfel prescrisele legii şi fără de-a mai fi anunţaţi prin ziare. Aviz deci proprietarilor, ca să aibă toate lucrurile în ordine!

Arderea unui teatru. Un incendiu a distrus complect teatrul Sf. Ioan la Oporto (Portugalia). N'a fost nici o victimă nefiind reprezentaţie. Pagubele sunt evaluate la mai multe milioane de reis.

Păcăleli de 1-a Aprilie. La 1-a Aprilie, în Veneţia, toţi negustorii de fructe şi de legume au primit un aviz dela prefectură, în care li se spune să se prezente la prefectura la 10 ore a. m. Iar la 10 ore amploiaţii preefcturei au asistat la o interminabilă defilare a acestor onorabili neguţători, cari în urma acestei glume au trebuit să'şi pearză timpul preţios. Glume proaste! — La Florenţa mai mulţi publicişti, compozitori de muzică şi ziarişti au primit scrisori cu firma unei mari case de ediţiune. Scrisorile purtând semnătura şefului casei, cereau publiciştilor un libretto, compozitorilor le cerea o operă, ziariştilor le promitea detaiuri interesante asupra unei noi opere muzicale. ce avea să se reprezenteze la Florenţa. Destinatorii erau avizaţi a se prezenta dimineaţa la magazinul de muzică. Ei s'au dus acolo cu toţii spre a afla că au fost păcăliţi. — In acelaş oraş, mulţime de persoane au primit o circulară, care îi invită la o conferenţă a abatelui Murri, asupra temei: »De ce m'am retras dela mişcarea democratică«. Vreo sută de naivi au fost păcăliţi prin aceasta farsă.

Şedinţa publică a studenţilor noştri.

Braşov, 1 Aprilie v. 1908.

Una din cele mai reuşite şi interesante sedinţe publice ale societăţilor de lectură a elevilor dela gimnaziul şi şcoala comercială din Braşov a fost, fără îndoială, şedinţa ţinută alaltăeri în sala festivă a gimnaziului nostru.

In faţa unui public numeros, în majoritate dame, — o aparaţie caracteristică al interesului obştesc ce se manifestă astăzi în toate centrele româneşti faţă de astfel de prelegeri şi şedinţe publice — d-l prof. Dr. Alexandru *Bogdan*, conducătorul societăţii de lectură a elevilor gimnaziali, a deschis şedinţa şi în cuvântul său de deschidere a desvălit cu un curagiu, care-i face toată onoarea, unele din ranele cele mai sângerânde şi în acelaş timp — ruşinoase, de care sufere o parte mare a societăţii noastre din Braşov şi cu deosebire poporul nostru din Scheiu din cauza păcatelor din trecut: îndeosebi lipsa de creştere şi în legătură cu ea toate însuşirile rele ce se manifestă din această lipsă de educaţie atât în sânul poporului nostru de jos cât şi în păturile sale conducătoare. D-l Bogdan a indicat de încheiere şi unele mijloace şi cărări, pe cari păşind, s'ar putea remedia relele semnalate de d-sa.

Am felicitat pe d-l Dr. A. Bogdan pentru »curagiul« său, de-a atinge astfel de coarde susceptibile, căci ştiut este că adevărul doare. Dar s'a întâmplat minunea, că publicul asistent, între cari se aflau reprezentate toate păturile societăţii noastre, vizate de orator, au aplaudat şi aprobat expunerile d-sale, un semn, care ne face să sperăm că s'a ajuns la recunoaşterea păcatelor de cari suferim şi că există bunăvoinţa pentru a se începe o operă de asanare a moravurilor rele şi atât de păgubitoare. In n-rul nostru de mâne vom începe cu publicarea acestui discurs ocazional, care va oferi tuturor celor interesaţi un bogat material de meditare.

Terminând d-l Bogdan, a urmat executarea programului şedinţei publice. Octavanul Iosif *Vlad* a cetit o disertaţiune foarte bine reuşită despre poetul Octavian Goga. Analisând creaţiunile mai de căpetenie ale mult apreciatului nostru poet, a scos la iveală nota puternică naţională, care străbate ca un fir roşu prin toate poesiile cântăreţului »pătimirii noastre«. Al doilea disertant a fost studentul în cl. III. comercială Dionisie *Marcu*, care ne-a cetit o lucrare succeasă despre »Mama în poezia poporală«, întreţesută cu numeroase citate din poesiile noastre poporale, în cari îşi exprimă poporul nostru cu deosebire sentimentul iubirei faţă de mamă. Ambii disertanţi au fost călduros aplaudaţi.

Declamaţiuni au fost două. Octavanul Coriolan *Buracu* a declamat cu mult sentiment şi pricipere zguduitoarea »Scrisoare dela Muselin-Selo« a poetului Coşbuc. Mai rar am avut ocasiune să ascultăm o declamaţiune atât de succeasă la şedinţele publice ale studenţilor noştri! D-l Buracu s'a ştiut păzi de ori-ce exagerare şi ne-a dovedit că dispune de un frumos talent declamatoric. Partea hazlie a programului şedinţei a susţinut-o octavanul Ioan *Vintilă*, care a declamat cu mult succes şi între salve de râsete poesia lui Speranţă »Caii Ţiganului«.

O adevărată plăcere sufletească ne-au procurat însă cele şease coruri (trei coruri de bărbaţi şi trei coruri mixte) esecutate de elevii şcoalelor noastre sub conducerea d-lui prof. George *Dima*. S'au cântat două composiţii streine: »Cântec de unire« (Mozart), »La anul nou« (Mendelssohn) şi patru coruri româneşti »Era o sară lină« şi »La fântână« de A. *Bena* şi »Cântec de vară« şi »Ostaşii« de G. *Dima*. Prestaţiunile corului au fost într'adevăr neîntrecute. Glasurile celor vre-o 80 cântăreţi se contopeau par' că într'un singur glas sub bageta fermecată a dirigentului lor, glas, care esprima în mod artistic când gingăşia, când puterea electrisătoare, care străbătea din composiţiile măestre. Au plăcut mult şi au fost cu frenesie aplaudate îndeoseb composiţiile d-lui Dima şi ale d-lui Bena. Esecutarea cântărilor n'a lăsat nimic de dorit şi ea ne-a dovedit în mod eclatant la ce nivel înalt al artei se poate înălţa un cor sub conducerea unui măestru cum este d-l Dima. Felicităm din toată inima pe dirigent şi pe corişti la succesul dobândit.

De încheiere mai comunicăm că premiile anuale din fundaţiunea d-lui prof. A. Bârsean au fost acordate de astadată elevilor I. Vlad, E. Giurgiu (cl. VIII gimn) şi D. Marcu (cl. III con.) *vb.*

O invenţie extraordinară.

(Un tun care poate să trimită ghiulele dela Londra la Paris.)

In numărul său de Aprilie »Contemporany Review« din Londra publică un articol senzaţional, datorit penei colonelului de geniu în retragere F. N. Maude.

In acest articol, colonelul face aluzie la o armă care există şi poate, spune el, »să comunice, prin aplicarea electricităţei, o viteză iniţială de 15 kilometri pe secundă proiectilelor de orice dimensiune, cari servesc în timp de răsboiŭ, adecă unor proiectile de aproape 900 kilograme«.

Colonelul Maude declară că, consecvent cu principiile vitezei, nimic nu împiedecă aceste arme, ca să arunce din Londra la Paris vre-o câteva mii de obuze în spaţiul unei singure zile. Inventatorul acestei arme e d-l W. S. Simpson. Colonelul Maude spune, că rezultatele practice pe cari le prevede inventatorul vor fi, desigur, realizate. Construirea aparatului e aşa de simplă, încât el poate fi lucrat în orice atelier.

Un corespondent al lui »Le Matin« a avut o convorbire cu d-nul Simpson, bătrân inginer scoţian, care afirmă că a descoperit aparatul, care poate să trimită obuze la distanţe fantastice. D-l Simpson a declarat mai întâiŭ. că nu poate să dea descrierea exactă a aparatului său distrugător, până ce mai întâiŭ experţii, cari îl cercetează, nu-şi vor termina raportul.

— Aceştia, a adăogat el, se declară încântaţi de invenţie şi nu se îndoesc nici un moment de succesul ei. Această maşină infernală, care e pusă în mişcare prin electricitate, e foarte simplă şi de construcţie foarte uşoară. Un proectil de orice dimensiune şi de orice greutate poate fi svârlit cu o viteză mijlocie de nouă kilometri pe secundă şi tot aşa de bine la o distanţă de 100 de metri ca şi de 1000 de kilometri. Regulându-se această armă, se va putea face cu uşurinţă ca obuzele să cadă într'un loc precis. Şrapnelele ar putea fi lansate cu o uşurinţă uimitoare dela Londra la Paris sau Bruxelles, etc. Dar ravagiile, pe cari le-ar face, sunt aşa de înfricoşate, că nu trebue gândit să se întrebuinţeze această armă în timp de războiŭ.

— Credeţi, a întrebat corespondentul pe inventator, că aparatul d-voastră va avea ca rezultat să facă să dispară putinţa războiului?

— Omul are dispoziţii foarte bătăioase, ca să poată fi astfel, a răspuns d-l Simpson. Cred însă că aparatul meu va tinde cel puţin să micşoreze putinţa războiului. Când credeţi că veţi da amănunte asupra invenţiei d-voastră?

— Sper că peste câteva săptămâni. N'am însă intenţiunea să-i fac cunoscut mecanismul decât numai guvernului englez. De altminteri nici n'aşi putea face altfel, căci tema e aşa de simplă, că ar fi cunoscută dela o zi la alta în lumea întreagă.

ULTIME ŞTIRI.

Lemberg 14 Aprilie. La interogatorul luat studentului Scicinszky, omorâtorul guvernatorului Galiţiei, el a declarat că'şi făcuse planul de a omorî pe guvernator încă din timpul procesului intentat studenţilor ruteni. El se hotărî însă să-şi puie planul în executare abia după excesele provocate contra rutenilor cu prilejul ultimelor alegeri dietale. La întrebarea judecătorului instructor, dacă are mulţi cunoscuţi şi dacă are complici, Scicinsky a răspuns: Am, fireşte, mulţi prieteni şi cunoscuţi, dar nimeni n'a ştiut de planul meu.

Numeroşi ruteni bănuiţi a fi ştiut de atentatul ce se pregătea au fost arestaţi. La perchiziţia făcută la domiciliul atentatorului şi în urma căreia a fost arestată mama acuzatului, aceasta a declarat întâiu că nu ştia nimic despre proiectele fiului său. Judecătorul observând însă oare cari şovăeli în declaraţiile d-nei Scicinsky, stărui până ce, strânsă de întrebările puse, se hotără să vorbească şi făcu declaraţia următoare:

— *„Eu însă'mi am stăruit şi am convins pe fiul meu că nu e alt mijtoc de a scăpa de tiranul de Potoczky decât asasinatul."* In urma acestei declaraţii *mama atentatorului a fost declarată arestată* şi dusă la arest. *Cele trei susurori ale atentatorului Scicinsky au fost de asemenea arestate.*

Belgrad, 14 Aprilie. Scupştina a fost disolvată prin decret regal fixându-se data nouilor alegeri şi ziua întrunirei din nou a camerei pe 17 Iunie.

Domnii abonaţi, cari pe ziua de 1 Aprilie v. nu şi-au reînoit încă abonamentul, să binevoiască a-l reînoi neamânat, ca să nu li-se întrerupă espedarea ziarului.

Administraţiunea
„Gazetei Transilvaniei".

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Nr. 3443/1908.

Publicațiune.

Pentru luarea în vedere a consemnărilor despre măsurarea dări de casă atât după clasă, cat și după chirie pe anii 1908—1910.

După §§. 16 și 18 de lege XLIV. din anul 1883 se aduce la cunoștința publică, că On. Directiă de finanțe r. u. din loc a trimis la oficiul de dare orășenesc pentru stabilirea dărei.

Catalogul pentru **darea după chiria caselor și impărțirea lor după categorii.**

Acestea cataloguri sunt puse la disposiția fie-cărui contribuabil în decurs de 8 zile, adecă dela **9 Aprile până inclusiv la 17 Aprilie 1908 st. n.** dela 8 oare a. m. până la 12 óre a. m. la oficiul de dare orășenesc.

Contra sumelor de contribuție stabilite în aceste cataloage pot recura contribuabilii și anume:

a) Acei contribuabili, cari au fost deja taxați cu vre-o dare din cele specificate și anul trecut, în decurs de 15 zile, adecă **până inclusive 24 Aprilie st n 1908.**

b) Acei contribuabili, cari pentru prima-oară sunt taxați cu vre-o categorie de contribuția din cataloagele indicate în decurs de 15 zile, dela ziua în care li-sau înscris în foaia de dare sumele ce au a plăti. Recursul este a se adresa la On. Comisie administrativă prin On. Magistrat orășenesc.

Recursurile date după espirarea acestor termine se vor respinge ca întârziate. Totodată se provoacă toți proprietarii de case să presente la oficiul de dare cu foaia de contribuție pentru a se scrie în foaiă câtă contribuție au să plătească.

Brassó, 6 Aprilie 1908.

119,3—3. *Oficiul de dare orășănesc.*

Concurs.

Corporațiunea meseriașilor din loc publică concurs pentru ocuparea unui post nou creat de **contabil**, care să scie contabilitatea și scrierea cu mașina de scris.

Salar la început **70 cor. pe lună.**

Petițiile sunt a se preda până în 25 Aprile 5 oare după prânz la presidiul corporațiunei.

Brașov, în 9 Aprilie 1908

[123,1—2]. Presidiul corporațiunei meseriașilor.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.